

VALSTYBINĖ VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGOS TARNYBA

VALSTYBINĖS VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGOS TARNYBOS KOMISIJA

NUTARIMAS

BYLOJE DĖL KB „INOVESTA“ LIETUVOS RESPUBLIKOS REKLAMOS ĮSTATYMO PAŽEIDIMO

2016-05-12 Nr. 12R-61

Vilnius

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, susidedanti iš Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos direktoriaus Felikso Petrausko (Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisijos pirmininkas), direktoriaus pavaduotojos Neringos Baronienės, Ekonominių interesų departamento direktoriaus Mareko Močiulskio, Nesąžiningos komercinės veiklos ir reklamos skyriaus vedėjos Mildos Deimantės bei Teisės skyriaus vedėjos Audronė Kaušylienės, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 3 punktu, bylų nagrinėjimo posėdyje išnagrinėjo bylą pagal 2015-10-15 Nr. 7-3102 vartotojo (*duomenys neskelbtini*) prašymą dėl teikiamos nepageidaujamos reklamos.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija n u s t a t o

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba 2015-10-15 gavo vartotojo (*duomenys neskelbtini*) prašymą dėl KB „Inovesta“ nepageidaujamos reklamos teikimo į vartotojo elektroninio pašto dėžutę (*duomenys neskelbtini*). Vartotojas prašyme nurodė, kad nėra davęs sutikimo gauti KB „Inovesta“ reklamą.

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 21 straipsnio 1 dalies 2 punktu, 2015-10-21 raštu Nr. 4-9915 kreipėsi į KB „Inovesta“ ir paprašė pateikti išsamius paaiškinimus ir juos pagrindžiančius įrodymus dėl vartotojo (*duomenys neskelbtini*) prašyme nurodytų aplinkybių bei, vadovaudamasi minėto įstatymo 13 straipsniu, paprašė nedelsiant nutraukti nepageidaujamos reklamos teikimą.

KB „Inovesta“ į Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos 2015-10-21 siųstą raštą Nr. 4-9915 atsakymo nepateikė.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija 2015-11-16 priėmė nutarimą Nr.12R-107 „Pradėti nagrinėjimo procedūrą dėl KB „Inovesta“ galimo Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo pažeidimo“.

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 21 straipsnio 1 dalies 2 punktu, 2016-04-31 raštu Nr. 4-1614 kreipėsi į KB „Inovesta“ ir pakartotinai paprašė pateikti motyvuotus paaiškinimus ir juos pagrindžiančius įrodymus iki 2016-04-14.

KB „Inovesta“ į Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos 2016-04-31 siųstą raštą Nr. 4-1614 atsakymo nepateikė.

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba 2016-04-20 priėmė pranešimą Nr. 3-637 „Dėl KB „Inovesta“ Lietuvos Respublikos įstatymo pažeidimo“, kuriame padarė išvadą, kad byloje

pakankamai duomenų, kurie leistų teigti, kad kad buvo pažeista Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 13 straipsnio 1 dalies nuostata.

Ištyrusi bylos aplinkybes, pateiktus rašytinius įrodymus, Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija k o n s t a t u o j a

Dėl nagrinėjamos informacijos pripažinimo reklama

Lietuvos Respublikos reklamos įstatymas nustato reklamos naudojimo reikalavimus, reklaminės veikos subjektų atsakomybę ir reklamos naudojimo priežiūros Lietuvos Respublikoje teisinius pagrindus. Minėto įstatymo 2 straipsnio 8 dalis nustato, jog reklama - bet kokia forma ir bet kuriomis priemonėmis skleidžiama informacija, susijusi su asmens ūkine komercine, finansine ar profesine veikla, skatinanti įsigyti prekių ar naudotis paslaugomis, įskaitant nekilnojamojo turto įsigijimą, turtinių teisių ir įsipareigojimų perėmimą.

Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 13 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad reklama telefonu, telefaksu, teleksu, elektroniniu paštu gali būti teikiama tik reklamos vartotojo sutikimu arba jo prašymu, o 2 dalyje nustatyta, kad draudžiama tiesiogiai teikti reklamą konkrečiam asmeniui, jeigu yra aiškiai išreikštas šio asmens nesutikimas.

KB „Inovesta“ elektroniniu paštu skleidė informaciją apie siūlomas sandėliavimo, patalpų nuomos, bankrutavusių įmonių turto pirkimo-pardavimo, komiso paslaugas. Todėl KB „Inovesta“ elektroniniu paštu skleista informacija apie teikiamas bendrovės paslaugas yra tiesiogiai susijusi su bendrovės vykdoma veikla ir skatina reklamos gavėjus naudotis bendrovės teikiamomis paslaugomis, taigi atitinka Lietuvos Respublikos reklamos įstatyme įtvirtintą reklamos sąvoką.

Dėl KB „Inovesta“ skleistos reklamos atitikties Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 13 straipsnio 1 dalies reikalavimams

Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo pažeidimo nagrinėjimo taisyklių, patvirtintų Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos direktoriaus 2013-07-31 įsakymu Nr. 1-73, 5 punktas nustato, jog kreiptis į Valstybinę vartotojų teisių apsaugos tarnybą, kad būtų pradėtas Lietuvos Respublikos reklamos įstatyme nustatytų reikalavimų pažeidimų nagrinėjimas, turi teisę asmenys, kurių interesai yra pažeisti, valstybės ir savivaldybės institucijos ir įstaigos bei asmenų interesams atstovaujanti asociacijos, pateikdami Valstybinei vartotojų teisių apsaugos tarnybai pranešimą (skundą) raštu. Atsižvelgiant į tai, vartotojas (*duomenys neskelbtini*) turi teisę kreiptis į Valstybinę vartotojų teisių apsaugos tarnybą tam, kad būtų tinkamai apgintos Lietuvos Respublikos reklamos įstatyme įtvirtintos jo, kaip reklamos vartotojo, teisės.

Lietuvos Respublikos reklamos įstatymas nustato reklamos naudojimo reikalavimus, reklaminės veiklos subjektų atsakomybę ir reklamos naudojimo priežiūros Lietuvos Respublikoje teisinius pagrindus. Minėto įstatymo 2 straipsnio 8 dalis nustato, jog reklama – bet kokia forma ir bet kuriomis priemonėmis skleidžiama informacija, susijusi su asmens ūkine komercine, finansine ar profesine veikla, skatinanti įsigyti prekių ar naudotis paslaugomis, įskaitant nekilnojamojo turto įsigijimą, turtinių teisių ir įsipareigojimų perėmimą.

Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 13 straipsnio 1 dalis nustato, jog reklama telefonu, telefaksu, teleksu, elektroniniu paštu gali būti teikiama tik reklamos vartotojo sutikimu arba jo prašymu. To paties straipsnio 2 dalis nustato, kad draudžiama tiesiogiai teikti reklamą konkrečiam asmeniui, jeigu yra aiškiai išreikštas šio asmens nesutikimas.

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba, sistemiškai vertindama Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatas, daro išvadą, jog toks vartotojo sutikimas turi būti išreikštas aktyviai. Nors Lietuvos Respublikos reklamos įstatymas nenustato privalomos reklamos vartotojo sutikimo davimo būdo ir prašymo formos, tačiau Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 1.8 straipsnio 1

dalis numato, kad civilinės teisės normų nesureglamentuotiems civiliniams santykiams taikomi panašius santykius reglamentuojantys civiliniai įstatymai, t. y. taikoma įstatymo analogija. Lietuvos Respublikos civilinio kodekso sutarčių teisę reguliuojančiame 6.173 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad tylėjimas arba neveikimas savaime nelaikomi akceptu, t. y. sutikimu. Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 1.64 straipsnio, reglamentuojančio valios išreiškimo formą, 3 dalyje numatyta, kad tylėjimas laikomas asmens valios išraiška tik įstatymų ar sandorio šalių susitarimo numatytais atvejais. Vadovaujantis įstatymo analogija, darytina išvada, kad visais atvejais sutikimas turi būti aiškus, o ne numanomas.

Pagal Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 13 straipsnį, net ir klausiamo dėl sutikimo gauti reklamą adresato neatsakymas (neveikimas) reklamos davėjui negali reikšti, kad adresatas sutinka, jog jam būtų teikiama reklama. Vartotojas (*duomenys neskelbtini*) prašyme nurodė, kad KB „Inovesta“ reklama į vartotojui priklausančią elektroninio pašto dėžutę (*duomenys neskelbtini*) buvo siunčiama be sutikimo. Pažymėtina, jog KB „Inovesta“ tyrimo metu nepateikė Valstybinei vartotojų teisių apsaugos tarnybai atsakymo ir įrodymų, jog reklamą vartotojui (*duomenys neskelbtini*) elektroniniu paštu siuntė, turėdama (*duomenys neskelbtini*) sutikimą ar prašymą gauti bendrovės reklamą.

Atsižvelgiant į tai, kad KB „Inovesta“, neturėdama vartotojo (*duomenys neskelbtini*) sutikimo ar prašymo teikti reklamą į jam priklausančią elektroninį paštą (*duomenys neskelbtini*), teikė nepageidaujamą reklamą elektroniniu paštu, pažeidė Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 13 straipsnio 1 dalies nuostatą.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija atsižvelgė į tai, kad KB „Inovesta“ į Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos siųstus raštus atsakymo nepateikė.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta aukščiau, daro išvada, jog KB „Inovesta“, skleisdama nepageidaujamą reklamą, pažeidė Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 13 straipsnio 1 dalies nuostatą.

1. Dėl KB „Inovesta“ taikytinų sankcijų

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 24 straipsnio 5 dalimi, skiriamos baudos dydis nustatomas pagal mažiausios ir didžiausios baudos vidurkį ir atsižvelgiant į šio straipsnio 7 ir 8 dalyse nustatytas atsakomybę lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes, pažeidimo pobūdį, pažeidimo trukmę ir mastą.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vertindama pažeidimo pobūdį, atsižvelgia į tai, jog bendrovė pažeidė Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 13 straipsnio 1 dalį.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija atsižvelgia į tai, kad KB „Inovesta“ Lietuvos Respublikos reklamos įstatymą pažeidė pirmą kartą.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vertindama pažeidimo trukmę, atsižvelgia į tai, kad nepageidaujamos reklamos siuntimas buvo vienkartinis.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vertindama pažeidimo mastą, atsižvelgia į tai, kad dėl KB „Inovesta“ buvo gautas tik vienas vartotojo prašymas ir nepageidaujama reklama buvo teikiama tik viena sklaidos priemone – el. paštu.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija lengvinančių aplinkybių byloje nenustatė.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija sunkinančia aplinkybe laiko tai, kad KB „Inovesta“ tyrimo metu nebendradarbiavo, neteikė prašomų pateikti dokumentų ir paaiškinimų.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 24 straipsnio 1, 5, 8 dalimis, n u t a r i a

už Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 13 straipsnio 1 dalies pažeidimą skirti KB „Inovesta“ 1000 (vieno tūkstančio) eurų baudą.

Nutarimas per 30 kalendorinių dienų nuo nutarimo priėmimo dienos gali būti apskūstas teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Kreipimasis į teismą nesustabdo nutarimo vykdymo, jeigu teismas nenustato kitaip.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisijos paskirta bauda sumokama į Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos biudžeto pajamų surenkamąją sąskaitą Nr. LT24 7300 0101 1239 4300, esančią banke „Swedbank“, AB (banko kodas 73000, SWIFT kodas HABALT22, lėšų gavėjas Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, įmonės kodas 188659752), kodų sąrašo „Kitos baudos“ skyriaus „Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos skirtos baudos 6780“ eilutę.

Direktorius

Feliksas Petrauskas